

PYNTENESET EIENDOM AS

c/o Jansson & Larsen Regnskap AS Løkkeveien 14
4008 STAVANGER

Kontakt saksbehandler

Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Vedtak om tillatelse - Tiltak i sjø - Stavanger - Pyntesundet - Pynteneset Eiendom AS

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden fra Pynteneset Eiendom AS og har besluttet å gi tillatelse på visse vilkår etter forurensningsloven § 11, jf. § 16, til arbeider i sjø ved Pynteneset i Stavanger kommune.

Tillatelsens ramme er utfylling av inntil 115 000 m³ sprengstein over et totalareal på ca. 20 000 m².

Vilkår er vedlagt. Virksomheten må sette seg inn i disse kravene og videreformidle kravene til ansvarlig entreprenør.

Melding om oppstart og ferdigstilling av arbeidet i sjø skal sendes Statsforvalteren.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Statsforvalteren i Rogaland viser til søknadene av 28.05.2025 og 03.07.2025 fra Pynteneset Eiendom AS. Søknadene gjelder tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16, til utfylling i sjø ved Pynteneset. Tiltaket gjennomføres i forbindelse med etablering av et nytt boligområde.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6 og lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår tillatelse til Pynteneset Eiendom AS til arbeider i sjø ved Pynteneset i Stavanger kommune. Tillatelsen omfatter utfylling av inntil 115 000 m³ sprengsteinsmasse, over et sjøbunnsareal på ca. 20 000 m².

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles vilkår i vedlagt tillatelsesdokument om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til sfropost@statsforvalteren.no.

Søknad

Pynteneset Eiendom AS skal utvikle eiendommen på Pynteneset til boligformål og grøntareal. I den forbindelse er det planlagt utfylling i sjø for å utvide landareal, slik at det også legges til rette for strandpromenade. Prosjektet er en videreutvikling av eksisterende boligprosjekt på Pynteneset, på eiendom 51/782, 785 og 686.

Det søkes om utfylling med totalt 96 500 m³ masse ($\pm$ 18 000 m³), over et sjøbunnsareal på ca. 20 000 m². Foreløpig prosjektering har ikke avdekket behov for mudring.

Utfylling i sjø

Søknadene gjelder utfylling av sjøareal i tilknytning til nytt boligområde på Pynteneset, i henhold til reguleringsplan 2398P. Utfyllingen skal skje i to hovedområder:

1. **Sone 8 og 9:** Innerst ved moloen mellom Pynteneset og Klasaskjæret, hvor det nyvunne arealet er regulert til grøntareal, strandpromenade, dypvannskai, strand og brygge. Det er også planlagt å flytte to vernede sjøhus hit. Det estimeres at tiltaket vil kreve ca. 34 000 m³ $\pm$ 6 000 m³ masse. Berørt areal er anslått til ca. 5 600 m² $\pm$ 1000 m².
2. **Sone 1-7:** Langs nordsiden og ned til sørvestlig del av Pynteneset, hvor utfyllingen skal gi grunnlag for grøntareal, strandpromenade, dypvannskai, strand, boligbebyggelse og brygge. Det estimeres at tiltaket vil kreve ca. 62 500 m³ $\pm$ 12 000 m³ masse. Det berørte arealet er anslått til ca. 14 000 m² $\pm$ 2 500 m².

Figur 1: Oversiktskart over Vandkunsten Architect sine estimater for sjøfyllinger. Utklipp hentet fra søknad.

Utfyllingen i vika mellom Klasaskjæret og Pynteneset ønskes igangsatt så snart forholdene tillater det. Arbeidene i soner rundt Pynteneset planlegges igangsatt i 2. kvartal 2026, men det er ønskelig å starte så snart som mulig for å benytte tilgjengelige overskuddsmasser av fyllitt fra nærliggende prosjekter. Utfyllingen vil skje periodevis, avhengig av massetilgang og med hensyn til sårbare perioder.

Planlagte avbøtende tiltak

For å redusere mulig skade på natur og vannmiljø, har søker foreslått flere tiltak i forbindelse med det planlagte arbeidet. Dette inkluderer blant annet bruk av siltgardin, tildekking av forurenset sjøbunn før utfylling, samt unngå arbeid i sårbare perioder for fugl og fisk.

Sjøbunnsforhold

Dybden i tiltaksområdet er varierende fra 3,5 til 20 meter, og sjøbunnen består til dels av fyllingskant fra tidligere utfyllinger på nordsiden av Pynteneset. I viken mellom Pynteneset og Klasaskjæret er det sandig silt/siltig sand. Det er gjennomført skanning av sjøbunnen i 2020 som påviste relative bratte skrånninger rundt Pynteneset, med unntak av Pyntesnesgrunnen. Ved Pyntesnesgrunnen er det påvist fjell.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Tiltaket er omfattet av Kommuneplanens arealdel (ID: 1103_KP 2023-2040), og Detaljregulering for Pynteneset og Klasaskjæret. Hundvåg bydel (ID: 1103_2398P). Klasaskjæret, samt sørlig og vestlig del av Pynteneset er regulert til friområde (FRI52) i gjeldende arealdel (KP 2023-2040). Sentralt på Pynteneset, samt nordlig del er regulert til boligbebyggelse. Det er regulert inn et areal for badeområde på nordsiden av Klasaskjæret, i bukten mellom Pynteneset og Klasaskjæret. Deler av østsiden av Klasaskjæret har hensynssone «bevaring kulturmiljø» (H570_30), hvor det er et kulturhistorisk havnelandskap, i arealdelen.

Søker har opplyst at detaljreguleringen er under revisjon, men vurderer at gjeldende regulering er dekkende også for endringer i reguleringsplanen med hensyn til planlagte tiltak i sjø. Statsforvalteren viser til høringsuttalelsen fra Stavanger kommune, som konkluderer med at tiltaket er i tråd med gjeldende og omsøkt reguleringsplan.

Vi anser tiltaket som avklart i henhold til plan- og bygningsloven, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Søknaden er sendt på høring til Rogaland fylkeskommune og Stavanger maritime museum. Uttalelsen fra museet er omtalt under «offentlig høring».

Vi minner om at eventuelle funn straks må varsles og arbeid stanses inntil vedkommende myndighet har vurdert funnet, jf. lov om kulturminner § 8, andre ledd.

Offentlig høring

Statsforvalteren skal som hovedregel forhåndsvarsle berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, eller andre som kan bli særlig berørt før vedtak treffes, slik at disse har anledning til å uttale seg, jf. forurensningsforskriften §§ 36-6 til 36-8.

Søknad ble lagt ut til offentlig høring 06.08.2025, og kunngjort i Stavanger Aftenblad 16.08.2025.

Statsforvalteren mottok tre (3) merknader til høringen

Høringsuttalelser

Stavanger maritime museum

Stavanger maritime museum kjenner ikke til skipsfunn eller automatisk fredete kulturminner som berøres av tiltaket. Tiltakene er planlagt innenfor områder hvor registreringer er utført. Stavanger maritime museum påpeker at et automatisk fredet arkeologisk kulturminne ved Pyntesnesgrunnen er levert inn til museum, og et vernet fartøy som er registrert er et flytende fartøy som faller under Rogaland fylkeskommunen sitt forvaltningsansvar.

Stavanger maritime museum minner likevel om stanse- og meldeplikten.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet viser til at tiltaket gjennomføres innenfor et gytefelt for torsk, og at anleggsarbeidene kan ha en negativ påvirkning på gytende fisk, tidligere livsstadier og over trofiske nivåer, særlig når marine sedimenter inneholde kjemikalier og miljøgifter. Havforskningsinstituttet (HI) anbefaler derfor at anleggsperioden i størst mulig grad legges utenfor gyteperioden for fisken, for å redusere de umiddelbare effektene mest mulig. Fiskeridirektoratet vurderer at søkers forslag til avbøtende tiltak er i tråd med HI sin anbefaling. Det legges til grunn at dette gjelder anleggsarbeidene som fører til støy og partikkelspredning i sjø, eksempelvis peling og utfylling.

Fiskeridirektoratet konkludere med at tiltaket ikke vil ha vesentlig negativ påvirkning overfor fiskeriinteressene, forutsatt bruk av relevante avbøtende tiltak for å ivareta gytefeltets funksjon og beskytte taeskogforekomsten mot partikkelspredning.

Stavanger kommune

Stavanger kommune vurderer at tiltaket er i tråd med gjeldende plan, men at det kan være hensiktsmessig å avvente endelig behandling av plan 2838. Dette fordi utforming av utfyllingen (omfang, helning og materialvalg) vil sette premissene for kvaliteter en ønsker å oppnå gjennom vedtak av plan 2838.

Videre påpeker Stavanger kommune at det må sikres at områder som skal være offentlig tilgjengelig er universelt utformet, og at utfyllingen ikke fører til spredning av forurensing slik at friområder/badeplasser blir negativt påvirket. Det må også sikres at grenseverdier for støy overholdes i anleggsperioden.

Stavanger kommune har også opplyst om kommunale vann- og avløpsledninger som ligger i Pyntesundet og i området mellom Pyntesundet og Klasaskjæret. Kommunen påpeker at tiltakshaver må gjøre avtale med kommunen som infrastruktureier i forbindelse med planlagte arbeider.

Stavanger kommune opplyser at støy og partikkelspredning vil ha de største konsekvensene for naturmiljøet. Kommunen vurderer at det må brukes siltgardin under hele utfyllingsprosessen, og at arbeidet bør begrenses til en så kort tidsperiode som mulig. Kommunen viser til beskyttelse av verdifulle naturtyper, for eksempel taeskogforekomsten ved Majoren. Videre viser Stavanger kommune til foreslått tiltak ved å lage en slakere helning slik at nye makroalger etablere seg på sikt. Kommunen viser til tilstedeværelse av Japansk sjøpung (havnespy) rundt tiltaksområdet, og mener at det må stilles krav til kontroll av skrog på alle installasjoner i sjø som er brukt i tiltaksperioden.

Stavanger kommune er positive til bruk av sprengstein og andre overskuddsmasser fra nærliggende prosjekter, men viser til at sprengstein av fyllitt kan ha konsekvenser for naturmiljøet i form av forsuring og utslipp av tungmetaller. Kommunen påpeker at det er viktig at prøvetaking av fyllitt som brukes til tiltaket gjennomføres av foretak med særlig faglig kompetanse for å avdekke om massene har forurensende potensiale.

Stavanger kommune påpeker også behov for opprydding i forurenset grunn på Pynteneset, og mener at det bør vurderes tiltak for å redusere risiko for spredning av miljøgifter ved terrenginngrep.

Søkers kommentar til høringsuttalelser

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, skal søker få forelagt innkomne uttalelser, og gis anledning til å komme med merknader til disse. Uttalelsene ble sendt til søker for kommentar.

Norconsult AS har oversendt kommentar til høringsuttalelser på vegne av tiltakshaver. Når det gjelder beskyttelse av naturmiljøet og fiskeriinteresser i området, vises det til at det er i søknad nevnt to

avbøtende tiltak (siltgardin og tidsbegrensning på arbeid). Siltgardin skal brukes i vik mellom Klasaskjæret og Pynteneset, der sedimentene har størst risiko for spredning, men vil også anvendes der det er praktisk mulig. Videre er det beskrevet bruk av sandpute i områder med forurenset sediment for å hindre spredning av forurensing. Norconsult viser også til at sprengsteinsmasser som benyttes til tiltaket ikke skal ha syredannende potensiale eller ha potensiale for varig forringelse av vannmiljøet. Når det gjelder støy er det planlagt tiltak for å redusere påvirkning av støy under vann, mens støy fra anleggsarbeid for øvrig vil følge retningslinjene T-1442. Når det gjelder fremmede arter viser Norconsult til at det er planlagt flere tiltak for å hindre spredning av fremmede arter.

Norconsult viser ellers til kjennskap om kulturminner, behov for tillatelse etter havn- og farvannsloven, og til tiltak i forurenset grunn.

Statsforvalterens kommentar til mottatte høringsuttalelser

Statsforvalteren i Rogaland regulerer forurensing som følge av utfylling i sjø og øvrige anleggsarbeid i sjø. Når det gjelder spredning av havnespy er det tiltakshaver som har en aktsomhetsplikt, og som skal iverksette tiltak for å hindre spredning. Vi minner om at utilsiktet spredning også skal vurderes i henhold til internkontrollforskriften, og en slik vurdering kan bli etterspurt på et eventuelt tilsyn. Det er Miljødirektoratet som er tilsynsmyndighet når det gjelder fremmede arter. Det er også tiltakshavers ansvar å sikre at nødvendige avtaler og andre tillatelser er i orden før de iverksette tiltak.

Statsforvalteren har ingen andre merknader til innkomne uttalelser, og viser til våre vurderinger og fastsatte vilkår i tillatelsen.

Kunnskapsgrunnlag

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Vannforskriften

Pynteneset ligger i vannforekomsten *Stavanger havn* (ID: 0242010701-C), som i Vann-Nett er klassifisert med moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Vannforekomsten er påvirket i stor grad av diffus avrenning med kjemisk og organisk forurensning, punktutslipp fra industri, og i ukjent grad av forurenset sjøbunn og havneaktivitet. Den økologiske tilstanden påvirkes hovedsakelig av forhøyede nivåer av kobber, sink og PAH-forbindelser, mens den kjemiske tilstanden skyldes blant annet PAH-forbindelser, TBT, bly, kvikksølv, kadmium og industristoffer som antracen og naftalen¹. Det er i Vann-Nett registrert flere tiltak for å oppnå miljømål for vannforekomsten om god økologisk og kjemisk tilstand.

Naturmangfold

I Temakart Rogaland² er det registrert tareskog med verdi A «svært viktig» rundt Majorskjæret, ca. 250 m fra Pynteneset. Tareskogforekomsten er utformet som sukkertareskog, og er gitt stor verdi blant annet på grunn av overlapp med et verifisert gytefelt for torsk. På Majorskjæret er det registrert observasjoner av flere sårbare og truede fuglearter, både i hekketid og som næringssøkende³.

Tjuvholmen, ca. 900 m fra tiltaksområdet, er også et viktig hekkeområde for sjøfugl. Rundt Tjuvholmen er det tidligere registrert sukkertare, men denne registreringen finnes ikke i Naturbase⁴. Innerst i

¹ Vann-Nett – [Stavanger havn](#)

² [Temakart Rogaland](#)

³ [Artskart](#) - Artsdatabanken

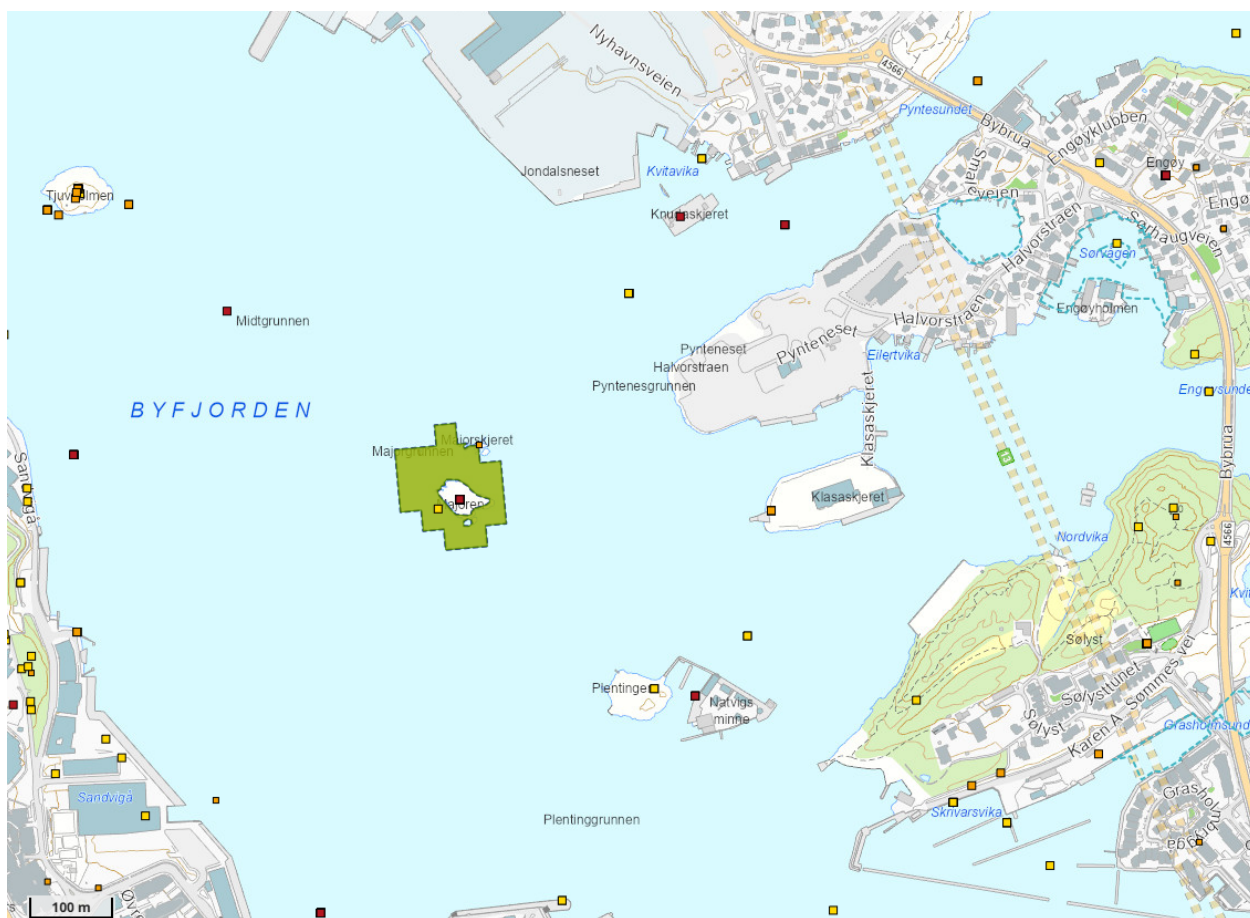
⁴ [Naturbase](#)

Engøysundet er det registrerte bløtbunnsområde i strandsone. Dette område er klassifisert som verdi C, på grunn av størrelse og mangel på overlapp med viktige funksjonsområder for fugl og fisk. Norconsult beskriver at det ut ifra historiske bilder og flyfoto ser ut til å være «leopardbunn» noen meter fra land vest for Pynteneset. Leopardbunn består av områder med sand og store stein med tangklaser, og er beite- og oppvekstområder for torsk og sjørret⁵. Det er ikke registrert andre sårbare marine habitater i Marine Grunnkart i området.

Sjøområdene rundt tiltaksområdet er del av et hummerfredningsområde. Videre er Åmøyfjorden, inkludert områdene inntil Pynteneset, registrert i Fiskeridirektoratet sine kart⁶ som lokalt viktig gytefelt for torsk.

Det er påvist fremmede arter med høy spredningsrisiko, som japansk drivtang og havnespy, i og nær tiltaksområdet. Disse artene kan påvirke det lokale økosystemet negativt og må tas hensyn til ved gjennomføring av tiltaket.

Figur 2: Oversikts kart fra Temakart Rogaland, som viser registrerte marine naturtyper og observasjoner av sårbare og nær truede, og kritisk truede arter.

Forurensing

Det er gjennomført miljøtekniske undersøkelser av sediment og grunn i området rundt Pynteneset og Klasaskjæret i 2024⁷. I viket mellom Pynteneset og Klasaskjæret er det påvist forurensing med kobber

⁵ Pynteneset BT2. Kunnskapsgrunnlag til søknad iht. Forensingsloven og forurensningsforskriften kapittel 22. Norconsult AS. 28.05.2025 side 15.

⁶ [Fiskeridirektoratet](#)

⁷ Pynteneset BT2: Kunnskapsgrunnlag til søknad iht. forurensningsloven og forurensningsforskriften kapittel 22. Norconsult AS. 28.05.2025

(tilstandsklasse TK IV, «*dårlig*»), sink (TK III «*moderat*»), PAH (TK III og IV) og tributyltinn (TBT; TK V «*svært dårlig*»). Vest for Pynteneset er det i tillegg forurensset med kobber i tilstandsklasse V, betydelig høyere konsentrasjoner enn ved øvrige stasjoner. Det er også påvist stedvis forurensing med kvikksølv (TK III og IV) i prøvene vest for Pynteneset og i viket.

Nord for Pynteneset er det påvist forurensing med PAH, og noe TBT (TK III og IV). Særlig stasjonen BT2-6, som ligger i Pyntesundet, fremstår noe mer forurensset enn øvrige stasjoner når det gjelder PAH. Stasjonen skiller seg ikke ut fra andre mtp. kornfordeling, men har den høyeste TOC innhold. Statsforvalteren ser derimot at denne stasjonen ligger noe dypere enn øvrige stasjoner i Pynteneset, og sedimenter kan være mindre utsatt for spredning.

Sedimentundersøkelsen har også påvist forurensing med PCB-7 ved to stasjoner, nord og sør for Pynteneset. Konsentrasjoner av PCB-7 ved disse stasjonene er klassifiser til tilstandsklasse III «*moderat*».

Utfyllingsmassene

Søker har oppgitt at det skal benyttes overskuddsmasse bestående av fyllitt til utfylling i sjø.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Myndighet for behandling etter forurensningsloven

Statsforvalteren er delegert myndighet for forurensing i sjø og vassdrag uavhengig av om mudring, dumping og/eller utfylling foretas fra skip eller fra land, jf. forurensningsforskriften kapittel 22 og rundskriv T-3/12.

De omsøkte tiltakene gjelder utfylling fra lekter og fra land, og er således regulert direkte av forurensningsloven. Tiltak som utføres fra land, men som fører til forurensninger som ellers ville vært forbudt etter forurensningsloven § 7, reguleres gjennom en tillatelse etter forurensningsloven § 11, med nærmere vilkår etter § 16. Forurensningsforskriften kapittel 22 er ikke relevant for denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller, dersom dette ikke finnes, på føre-var-prinsippet. Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomstene i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Statsforvalterens vurdering

Etter forvaltningsloven § 17 har Statsforvalteren en plikt til å utrede saken så godt som mulig før vedtak treffes. Naturmangfoldloven § 8 supplerer denne utredningsplikten ved å stille krav til kunnskapsgrunnlaget vedtaket baseres på, i vedtak som berører naturmangfoldet. Etter denne bestemmelsen skal vedtaket så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Statsforvalteren har i saken vurdert forurensningsspørsmål knyttet til gjennomføring av tiltaket. Ved utfylling i sjø er det særlig spredning av eksisterende forurensing, spredning av finstoff, utslipp av plast fra sprengstein, og undervannsstøy som bidrar til forurensing.

Spredning av forurensning

Stavanger Havn, og området rundt Pynteneseet og Klasaskjæret er i stor grad påvirket av industri og urban utvikling. Gamle utslipp fra industri påvirker fortsatt sedimentene i fjorden, og sjøbunnen i tiltaksområdet er forurensset. Det er gjennomført tiltak rundt Klasaskjæret for å tildekke forurensset sjøbunn, men ikke alt ble tildekket i denne forbindelse. Sedimentprøver tatt rundt Pyntesundet og i viken har påvist at sedimentene er til dels svært forurensset, særlig med tungmetaller, PAH, PCB og TBT.

Arbeidet i forbindelse med utfylling kan føre til oppvirvling av forurensede sedimenter, noe som kan påvirke det marine miljøet negativt. Forurensningsloven forbyr også tiltak som medføre spredning av eksisterende forurensing. Det er dermed viktig å sikre at forurensing i sedimentene ikke spres videre til nye områder, særlig områder som allerede er tildekket. Statsforvalteren vurderer at dette er særlig viktig, gitt at tiltakene skal legge til rette for kontakt med sjøen, og området mellom Klasaskjæret og Pynteneseet er angitt som badeområde i plan.

Av avbøtende tiltak har søkeren foreslått tildekking av forurensede sjøbunn med et minimum 30cm tykt sandlag i sone 5 og 6, og sone 8 og 9 (ref. figur 1). Ved å legge denne sanden skånsomt ut før selve utfyllingen skal potensiale for å virvle opp forurensede masser reduseres. Det vil også medføre redusert utlekking av miljøgifter fra de underliggende sedimenter. Statsforvalteren tar forslaget til følge, og stiller krav til et slikt sandlag i sonene 5 til 9, dvs. også sone 7. Sandlaget legges ut minst 5 m fra prosjektert fyllingsfot (buffersonen). Denne buffersone vil redusere risiko for spredning av forurensset sediment dersom det oppstår fyllingsfeil, eller hvis utfylt masser ramler utenfor planlagt fylling, noe som erfaringsmessig kan skje. En positiv sideeffekt er at sandlaget også vil ta noe miljøgifter i buffersonen ut av sirkulasjon.

Tidligere nevnt tildekking av sjøbunn vest og øst for Klasaskjæret, ble gjennomført etter pålegg fra Statsforvalteren. Det er også registrert sterk forurensning av tungmetaller og olje sentralt og sør på land på Klasaskjæret. Statsforvalteren har også pålagt tiltak på land på Klasaskjæret, og følger disse tiltakene opp i egen sak. Vi understreker at det er viktig at opprydding av forurensing på land på Klasaskjæret ikke fører til rekontaminering av tidligere tildekket sjøbunn, inkludert ny sjøbunn som dannes som følge av omsøkt utfyllingstiltak.

Spredning av finstoff

Det er planlagt utfylling med sprengstein, som ofte inneholder en del finstoff. I likhet med oppvirvling av forurenset sjøbunnsedimenter, vil tilførsel av finstoff fra sprengstein kunne gi negative miljøeffekter på det marine miljø. Spredning av finstoff fra sjøbunnen og sprengstein kan endre lysforholdene i sjøen (blakking), og det er potensiale for at finstoff slammer til nærliggende natur. I tillegg har partikler fra sprengstein et høyere skadepotensiale for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. Dette vil være en påvirkning på fisk som oppholder seg i fjorden.

Tiltaket ligger like ved forekomster av sukkertareskog, som er klassifisert som svært viktig. Disse regnes som viktig funksjonsområder for torskeyngel, samt sjøfugl som oppholder seg på Tjuvholmen og Majorskjæret i forbindelse med hekking. Observasjoner av næringssøkende sjøfugl understreker viktigheten av forekomstene som matfat for fugl. Det er viktig at utfyllingsarbeidene ikke påvirke disse områdene. Deler av tiltaket kan gjennomføres bak siltgardin, noe som vil hindre spredning av finstoff i vannsøylene. For de områdene som ligger nærmest Majorskjæret er det derimot mer usikkert om siltgardin er egnet. Statsforvalteren stiller derfor krav til turbiditetsovervåking i retning Majorskjæret, med grenseverdier for stans av arbeid. Turbiditetsovervåking må gjennomføres også ved utfylling bak siltgardin, som en dokumentasjon på at siltgardin fungere etter hensikt.

Tiltaksområdet ligger innenfor et registrert gytefelt for torsk. Fiskeridirektoratet sitt råd om å unngå gytesesongen er basert på selve gytingen, mens perioden hvor egg driver og yngel bunnsår varer til dels utover denne perioden. For å hindre at spredning av finstoff fra tiltaksområdet i sjø er til skade for torsk i gytesesong, settes det vilkår om at arbeidene må gjennomføres utenom gyteperioden for torsk, februar-april. Dette tar også hensyn til forstyrrelse av torsken på grunn av undervannsstøy som følge av utfyllingsarbeidene.

Utfyllingsmassene

Søker har oppgitt at det er ønskelig å benytte overskuddsmasse bestående av fyllitt til utfylling i sjø. Det er oppgitt i søknad at disse massene skal være testet i henhold til gjeldende veiledning, og at det vil kun brukes masser uten syredannende potensiale.

Tiltakshaver har ikke foreslått en utforming av utfyllingen som muliggjøre utfylling med fyllitt uten at det først er prøvetatt. Statsforvalteren er kjent med problemstillinger angående prøvetaking, og vurderer at det er viktig at prøvetaking av massene må være representativ ikke bare i areal med også i dybdeprofil. Det stilles krav til at tiltakshaver etablere en mottakskontroll med tilhørende dokumentasjon på massenes beskaffenhet og tilknyttet prøveresultater.

Selv om prøvetaking gir en indikasjon på om massene har syredannende potensiale eller ikke, er det fortsatt en viss risiko for kjemisk forvitring og utlekking av tungmetaller. Vi stiller derfor krav til overvåking av konsentrasjoner av metaller i vannet. For å sikre tilstrekkelig grunnlag for å vurdere endringer i vannkvaliteten, må det også tas noen prøver i sjø før utfyllingsarbeid påbegynnes. Vi vurderer at det er tilstrekkelig med tre prøver; i viken mellom Klasaskjæret, vest for Pynteneseet, og i Pyntesundet. Tiltakshaver kan likevel inkludere flere prøver etter egen vurdering. Prøvetaking skal gjentas minst en gang i året under gjennomføring av tiltaket, samt seks måneder etter endt utfyllingstiltak. Ved endring i vannkvalitet i negativ retning, kan det være aktuelt å pålegge tilleggsundersøkelser eller tiltak.

Spredning av plast

Det har de siste årene vært fokus på spredning av plastavfall fra utfyllingsmasser bestående av sprengstein. Plast brytes svært sakte ned, og vil isteden fragmenteres til mikroplast. Det er knyttet bekymring til effektene plast (spesielt mikro- og nanoplast) har på miljøet. Plast-partikler kan lett tas opp av organismer og gå inn i næringskjeden. Effektene av dette er ikke fullstendig kartlagt.

Mikroplast, og plastforurensning generelt, må begrenses og bekjempes. Dette er i tråd med FNs bærekraftsmål 14, livet i havet, som fremmer ivaretagelse av bærekraftig marine økosystemer på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

Søker har planlagt å bruke sprengstein som utfyllingsmasser, og har i søknaden oppgitt at det vil etableres rutiner via dialog internt i prosjektet for å redusere plastmengde i massene. Blant annet foreslår søker bruk av elektroniske tennsystem i størst mulig grad, og prioritering av stein fra dagbrudd fremfor tunnelstein. Statsforvalteren stiller krav til at virksomheten skal tilstrebe minst mulig plast i massene. Det stilles krav til at massene ikke skal inneholde plast som har en lavere egenvekt enn vann, det vil si plast som flyter. Grunnet de sterke strømningene i Pyntesundet og rundt Pynteneset vil det være vanskelig for tiltakshaver å holde kontroll over eventuelle plastrester som flyter. Vi stiller krav til effektiv oppsamling av flytende plastavfall, og det er viktig at tiltaket overvåkes et stykke unna selve utfyllingsarbeidene, da de sterke strømningene kan medføre at plastrester forflytter seg horisontalt før de kommer til synet på havoverflaten. Dersom det oppdages flytende plast som kan stamme fra prosjektet, må tiltaket stanses og tiltak iverksettes for å hindre videre spredning.

Effekt på sjøfugl

Det er gjort flere observasjoner av sjøfugl i nærhet av tiltaket, blant annet flere sårbare, truet eller nær truede arter. Observasjonene som er registrert i Naturbase er stort sett tilknyttet Kvitavika og holmene som ligger mellom 200 - 700 m fra tiltaksområde. Sjøfuglene er sett i hekketiden og på næringssøk. Anleggsarbeidene vil medføre en del lyd, både over og under vannoverflaten, som kan virke forstyrrende for fuglelivet. Disse fuglene oppholder seg naturlig i et område som er preget av menneskelig aktivitet, både i form av båttrafikk og industrivirksomhet på Buøy. Det stilles derfor ikke krav til tidspunkt for gjennomføring av tiltak av hensyn til fugl. Dersom det på et senere tidspunkt skulle oppstå behov for sprenging eller peling, vil det være aktuelt å begrense anleggsarbeid til perioder utenfor hekketid.

Vi viser ellers til vår vurdering som gjelder spredning av finstoff, som vil ivareta viktige funksjonsområder for sjøfugl.

«Havnespy» - *Didemnum vexillum*

Den fremmede arten *Didemnum vexillum*, også kjent som Japansk sjøpung eller havnespy, er funnet i nærliggende Engøysundet. Arten formere seg raskt og forventes å kunne spre seg, i første omgang til nærliggende områder. Statsforvalteren har ikke mottatt informasjon om at arten har spredt seg til området mellom Klasaskjæret og rundt Pynteneset, men det er en viss risiko for at dette er tilfelle. Vi minner om at tiltakshaver har en aktsomhetsplikt, og det må etableres rutiner i internkontroll tilknyttet prosjektet (inkludert hos entreprenører) som hindre utilsiktet spredning, jf. forskrift om fremmede organismer § 26.

Samlet miljøpåvirkning

Vi anser kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å treffe vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Formålet med vilkårene i denne tillatelsen er å begrense tiltaket sin påvirkning utover dette området.

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling av bunnsediment. Partikkelspredning fra tiltaksområdet kan spre eventuelle miljøgiftene og finstoff ut i vannmassene, noe som kan påvirke nærliggende natur, samt påvirke tilstanden i vannforekomsten i negativ retning. Statsforvalteren vurderer at arbeidet, utført i henhold til fastsatte vilkår, ikke vil medføre fare for forringelse av økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.

På bakgrunn av arbeidenes omfang, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Statsforvalteren at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil være begrenset og midlertidig. Vi vurderer at gjennomføring av tiltaket slik beskrevet i søknad og med fastsatte vilkår ikke vil gjøre det vanskeligere å nå miljømålene til vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4. Tildekking av forurenset sediment med sand og utfyllingsmasse vil kunne medføre en bedring av tilstanden. Dette forutsetter at utfyllingsmassene ikke lekker ut større konsentrasjoner av tungmetaller som kan påvirke vannkvaliteten.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljøet som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Statsforvalteren har gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidet, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidet.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli midlertidig påvirket. Tiltaket er avgrenset i tid, og forurensning fra gjennomføring av tiltaket vil være begrenset i omfang. Statsforvalteren finner derfor å kunne gi en tillatelse til arbeidene i sjø ved eiendom 51/782, 785 og 686 i Stavanger kommune, på visse vilkår.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av naturmangfold eller miljøstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 28.05.2025 og 03.07.2025, og opplysninger kommet frem under behandling av søknaden.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser, endringer i eksisterende tillatelse, og kontroller i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader avhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndighetene i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandling etter kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandler eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare **gebyrsats 5**, jf. forurensningsforskriften § 39 – 4, gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Pyntenaset Eiendom AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 91 400,-**.

Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Med hilsen

Ørjan Simonsen (e.f.)
ass. fylkesmiljøvernsjef

Kirsten Redmond Kristiansen
fagleder forurensing

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

NORCONSULT NORGE AS
Fiskeridirektoratet
Sør-Norges Fiskarlag
Kystverket
Stavangerregionen Havn IKS
Stavanger kommune
Rogaland fylkeskommune
Museum Stavanger

Postboks 626
Postboks 185 sentrum
Postboks 936
pb. 1502
Strandkaia 46
Postboks 8001
Postboks 130
Muségata 16

1303	SANDVIKA
5804	Bergen
6001	ÅLESUND
6025	ÅLESUND
4005	Stavanger
4068	Stavanger
4001	Stavanger
4010	STAVANGER